

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการทำงานของหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ

นายวินัย รอยคุลย์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2537

ISBN 974-583-746-6

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I16997116

FACTORS AFFECTING JOB SATISFACTION OF THE CHIEFS OF DISTRICT
PRIMARY EDUCATION OFFICES

Mr. Winai Goyadoolya

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Educational Administration
Graduate School
Chulalongkorn University

1994

ISBN 974-583-746-6

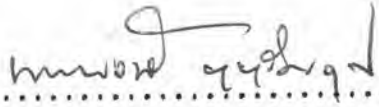
หัวข้อวิทยานิพนธ์ ปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการทำงานของหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ
โดย นายวินัย โภยคุลย์
ภาควิชา บริหารการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สันติ อุสุวรรณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ เอกชัย กี่สุขพันธ์)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

วิทยานิพนธ์ : ปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการทำงานของหัวหน้าการประถมศึกษา
อำเภอ (FACTORS AFFECTING JOB SATISFACTION OF THE CHIEFS OF
DISTRICT PRIMARY EDUCATION OFFICES) อ.ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ดร.วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์ 150 หน้า. ISBN 974-583-746-6

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจในการทำงาน และปัจจัยที่ส่งผลต่อ
ความพึงพอใจในการทำงานของหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ ตามแนวคิดทฤษฎีของ Herzberg

ผู้วิจัยใช้ แบบสอบถาม แบบตรวจสอบรายการ และมาตราส่วนประเมินค่า เก็บรวบรวมข้อมูล
ส่งไปยังกลุ่มประชากร จำนวน 784 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามคืนและสามารถวิเคราะห์ได้จำนวน
646 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 82.39 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบน
มาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเพิ่มตัวแปรเป็นขั้น ๆ
โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความพึงพอใจในการทำงานของหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภออยู่ในระดับเล็กน้อย
2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการทำงานของหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ
ตามลำดับสำคัญ คือ เงินเดือน ความมั่นคงในการปฏิบัติงาน ความก้าวหน้า การได้รับการยอมรับนับถือ
นโยบายและการบริหารงาน ลักษณะงานที่ปฏิบัติ ความสำเร็จในการทำงาน และความสัมพันธ์กับ
ผู้บังคับบัญชา

ภาควิชา บริหารการศึกษา
สาขาวิชา บริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2537

ลายมือชื่อนิติ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C541921 : MAJOR EDUCATIONAL ADMINISTRATION
KEY WORD: FACTORS/JOB SATISFACTION/CHIEFS OF DISTRICT PRIMARY EDUCATION
OFFICES

WINAI GOYADOOLYA : FACTORS AFFECTING JOB STISFACTION OF THE CHIEFS
OF DISTRICT PRIMARY EDUCATION OFFICES. THESIS ADVISOR :
ASST.PROF. WEERAWAT UTHAIRAT, Ph.D. 150 pp. ISBN 974-583-746-6

The purposes of this research were to study job satisfaction and factors affecting job satisfaction of the chiefs of district primary education offices by using the Motivation - Hygiene Theory of Frederick Herzberg as a theoretical framework. A set of questionnaires consisting of check list and rating scale had been constructed, and 784 copies were sent to the chiefs of district primary education offices. The returned completed copies were 646 copies or 82.39%. The data were analyzed by using SPSS/PC⁺ for percentage, mean, standard deviation, Pearson correlation coefficients, and stepwise multiple regression analysis.

The findings of the research are :

1. The job satisfaction of the chiefs of district primary education offices is at mildly level.
2. Factors affecting job satisfaction of the chiefs of district primary education offices in rank order of importance are salary, job security, possibility of growth, recognition, policy and administration, work itself, achievement, and relation with superior.

ภาควิชา..... บริหารการศึกษา
สาขาวิชา..... บริหารการศึกษา
ปีการศึกษา..... 2537

ลายมือชื่อนิสิต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้ให้คำปรึกษา แนะนำ และข้อคิดเห็น ตลอดจนได้ตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ มาตลอด ผู้วิจัยขอกราบ ขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ อาจารย์ ดร.ธงชัย สมครุฑ อาจารย์บัญชา ชลาภิรมย์ คุณสมยศ มีเทศน์ คุณพิณ ยอดรักษ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ได้ตรวจสอบและปรับปรุงเครื่องมือการวิจัย รองศาสตราจารย์ เอกชัย กี่สุพันธ์ กรรมการสอบ วิทยานิพนธ์ ที่ได้เสนอแนะแก้ไขข้อบกพร่อง และขอขอบคุณ อาจารย์เพ็ญราไพ รามบุตร ที่ได้ ตรวจสอบต้นฉบับวิทยานิพนธ์

ขอขอบคุณหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอและกิ่งอำเภอที่ได้ให้ความร่วมมือตอบ แบบสอบถาม ขอขอบคุณทุกคนที่มีส่วนช่วยเหลือทำแบบสอบถาม ขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัยที่ได้ให้ทุน ช่วยเหลือการทำวิจัยบางส่วน และวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จด้วยดีมาตลอด โดยมี อาจารย์จรรยา โกยคุลย์ และลูก ๆ สนับสนุน และเป็นกำลังใจเป็นอย่างดี

หากวิทยานิพนธ์นี้ ก่อให้เกิดประโยชน์แก่วงการศึกษา ผู้วิจัยขอขอบคุณความดี เพื่อเป็น เครื่องบูชา คุณบิดา-มารดา และครู-อาจารย์ทุกท่านที่ได้อบรมสั่งสอนจนทำให้ผู้วิจัยมีโอกาส ทาวิจัยครั้งนี้

วินัย โกยคุลย์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญแผนภูมิ.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญ.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
สมมุติฐานของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
คำนิยามที่ใช้ในการวิจัย.....	6
ประโยชน์ที่จะได้รับ.....	8
วิธีดำเนินการวิจัย.....	8
ลำดับขั้นของการเสนอการวิจัย.....	10
2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
ความหมายของความพึงพอใจในการทำงาน.....	11
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจในการทำงาน.....	12
ทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจในการทำงาน.....	14
แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการทำงาน.....	35
ความพึงพอใจในการทำงานกับการปฏิบัติงาน.....	44
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	52
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	59
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	59

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
สมมุติฐานของการวิจัย.....	59
ประชากร.....	59
การกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย.....	60
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	61
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	63
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	64
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	66
การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	67
การวิเคราะห์ความพึงพอใจในการทำงาน.....	70
การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการทำงาน.....	72
การทดสอบสมมุติฐาน.....	80
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	81
สรุปผลการวิจัย.....	81
อภิปรายผล.....	83
ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้.....	91
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป.....	94
รายการอ้างอิง.....	95
ภาคผนวก.....	103
ภาคผนวก ก. รายละเอียดเกี่ยวกับแบบสอบถาม.....	104
ภาคผนวก ข. รายละเอียดการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจ ในการทำงาน.....	120
ภาคผนวก ค. รายละเอียดเกี่ยวกับหนังสือติดต่อในการทําวิจัย.....	141
ประวัติผู้เขียน.....	150

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	แสดงความถี่ ร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ อายุ วุฒิสูงสุดทางการศึกษา อายุราชการ และระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ..... 67
2	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรตามและตัวแปรอิสระ..... 70
3	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามกับตัวแปรอิสระ และ ระหว่างตัวแปรอิสระด้วยกัน..... 74
4	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย และค่า ความแตกต่างของสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรอิสระ..... 76
5	แสดงค่าสถิติของกลุ่มตัวแปรอิสระที่ได้รับการคัดเลือกให้เข้าสู่สมการถดถอย.. 78
ข.1	แสดงผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ เมื่อนำตัวแปรอิสระ X_{14} เข้าสู่ สมการอันดับที่ 1.....121
ข.2	แสดงผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ เมื่อนำตัวแปรอิสระ X_{13} เข้าสู่ สมการอันดับที่ 2.....124
ข.3	แสดงผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ เมื่อนำตัวแปรอิสระ X_5 เข้าสู่ สมการอันดับที่ 3.....126
ข.4	แสดงผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ เมื่อนำตัวแปรอิสระ X_2 เข้าสู่ สมการอันดับที่ 4.....128
ข.5	แสดงผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ เมื่อนำตัวแปรอิสระ X_9 เข้าสู่ สมการอันดับที่ 5.....130
ข.6	แสดงผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ เมื่อนำตัวแปรอิสระ X_3 เข้าสู่ สมการอันดับที่ 6.....132
ข.7	แสดงผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ เมื่อนำตัวแปรอิสระ X_1 เข้าสู่ สมการอันดับที่ 7.....135

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่

หน้า

๗.8	แสดงผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ เมื่อนำตัวแปรอิสระ X_6 เข้าสู่	
	สมการอันดับที่ 8.....	138

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่		หน้า
1	แสดงความสัมพันธ์ผลกระทบมาจากปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจ นำไปสู่ความพึงพอใจ.....	17
2	แสดงแรงจูงใจในงานตามทฤษฎีการกำหนดเป้าหมายของ Locke.....	18
3	แสดงความสัมพันธ์ของความพึงพอใจกับรางวัลของทฤษฎีความเสมอภาค ตามทัศนะของ Koontz และ Wehrich.....	21
4	แสดงลำดับขั้นความต้องการของมนุษย์.....	24
5	แสดงความสัมพันธ์สภาวะการจูงใจตามแนวของ Maslow และ Herzberg.....	30
6	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างทฤษฎีจูงใจ-ค่าจูน และทฤษฎีลำดับความ ต้องการของ Maslow.....	31
7	เปรียบเทียบทฤษฎีที่เน้นปัจจัย (Content Theories).....	33
8	แสดงถึงความพึงพอใจเป็นผลนำไปสู่การปฏิบัติงานที่ดีขึ้น.....	45
9	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจกับการปฏิบัติงาน ตามทัศนะของ Lawler.....	46
10	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจกับการปฏิบัติงานตามทัศนะของ Porter and Lawler.....	48
11	แสดงอิทธิพลสำคัญที่มีต่อการไปทำงานของผู้ปฏิบัติงาน.....	50